

Teacher Resource Bank

GCE Panjabi

A2 Candidate Exemplar Work: Unit 2

- Exemplar marked work
- Marking criteria
- Commentaries

CANDIDATE ONE

Surname				Other Names	...
Centre Number			Candidate Number		
Candidate Signature					

Leave blank

General Certificate of Education
Advanced Level Examination

PANJABI
Unit 2 Reading and Writing

SPECIMEN PAPERS

Time allowed: 3 hours

Instructions

- Use blue or black ink or black ball point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer **all** questions in Sections 1 and 2 and **two** questions from Section 3. Please note that in Section 3 you are not allowed to answer both questions on the same topic.
- Answer the questions in the spaces provided.
- Answer in **Panjabi**.
- Do all rough work in the answer book. Cross through any work you do not want marked.

Information

- The maximum mark for this paper is 100.
- The marks for questions are shown in brackets.
- You must **not** use a dictionary.
- If you need extra paper, use the Additional Answer Sheets.
- This unit is divided into three sections.

Section 1 20 marks
Section 2 20 marks
Section 3 60 marks

Advice for Section 3

- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

For Examiner's Use			
Section	Mark	Section	Mark
1	17		
2	19		
3	~~50~~ 49		
Total (Column 1)		56	
Total (Column 2)		—	
TOTAL		56	
Examiner's Initials		DKT	

ਸੈਕਸ਼ਨ - 1

Question 1(a)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਹਰ ਉੱਤਰ ਪੂਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਰਾਜ !

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੇਮਸ ਵੋਲਫਰੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ। ਵੋਲਫਰੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਨਤ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਕੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ, ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੰਜਣ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਵੋਲਫਰੈਂਗ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਇਨ ਰਾਤ ਵੱਧ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੋਲਫਰੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ 7 ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 2050 ਤੱਕ 25 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2030 - 40 ਤੱਕ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

Source: Adapted from Ranjit Weekly 29 November – 5 December 06 Vol. 4, No. 190

(i) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ✓ | |
(1 mark)

(ii) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਰਵਈਆ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ?

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਕੀ ਮੰਨਣੀ ਪਵੇਗੀ। 2
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। (2 marks)

Turn over ►

(iii) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ ਗਏ ਹਨ ?

ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ, ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ।

(2 marks)

2

(iv) ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਕਿਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?

ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅਣਜਾਣ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਘੱਟ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਆਰਥਿਕ ਕੌਮ ਬਣਾ ਜਾਣਗੇ।

(2 marks)

2

(v) ਇਹ ਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਤੀਹ-ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ?

25 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ 7 ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 2050 ਤੱਕ 25 ਗਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ।

(2 marks)

2

(vi) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ ?

ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਰਹੀਂ ਤੇਵੇਗਾ।

(1 mark)

1

Turn over for the next question

10/10

Turn over ►

Question 1(b)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿਉ।

ਸੁੰਗੜਦਾ ਸੰਸਾਰ

ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਰਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਆਪਣੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੰਡਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Source: Adapted from: Ranjit Weekly Newspaper 13 – 19 December, 2006

Part 1

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਉੱਤਰ 'ਠੀਕ', ਗਲਤ'ਜਾਂ '?' ਵਾਲੇ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕ ਕਰ ਕੇ ਦਿਉ।

	ਗਲਤ	ਠੀਕ	?
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ	✓		
ਮਾਹਿਰ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਸਕਦੇ ਹਨ		✓	
ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ	✓		
ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ			✓
ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ	✓		

(5 marks)

3

Turn over ►

Part 2

ਹੇਠਾਂ ਪੰਜ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਵਾਰਤਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।

- (ੳ) ਲੋਕ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ
- (ਅ) ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ
- (ੲ) ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
- (ਸ) ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- (ਹ) ਲੰਦਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹੇਠਾਂ ਦਸ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਾਕ ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

- 1 ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
- 2 ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਣ
- 3 ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
- 4 ਆਪਣੇ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਵਸਦੇ ਹਨ
- 6 ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਣ
- 7 ਆਪਣੇ ਰੀਤਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
- 8 ਉਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
- 9 ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ
- 10 ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ

ੳ	8	✓
ਅ	4	✓
ੲ	9	✓
ਸ	6	✗
ਹ	5	✓

4

(5 marks)

$\frac{7}{10}$

Turn over ►

Section 2

Question 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਕਰੋ :

Brits don't worry about the effects of alcohol

As part of a health survey, Legal and General asked 4,500 adults to identify their key health and welfare concerns during the last three months. The findings from this research show that Britons are in denial over the impact that drinking too much has on their health.

According to Legal and General, just 12 per cent of adults have worried about the effects of drinking too much on their health in the last three months.

Despite alcohol-related deaths almost doubling in the last 15 years, men and women are more concerned about lack of exercise and sleep and too much stress. In many cases, people are not even prepared to admit that they are drinking too much. They felt that drinking is a very good way of relaxing after a busy day at work. They said that drinking helps them to forget and escape from stress and tension in life. More than 60% said that they look forward to drinking with their friends at the weekend.

Source: Adapted from: Coventry Telegraph (22/11/2006)

(20 marks)

ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਤੇ ਕੀਤੇ ਸਰਵੇ ਵਿੱਚ 'ਲੀਗਲ ਅਤੇ ਜਨਰਲ' ਨੇ 4500 ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਹਤ ਤੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਖਿਡੌਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਮੁੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਿਆ। ਇਸ ਖੋਜ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਿਟਿਸ਼ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਘਰੇ ਅਸਰਾਂ ਤੋਂ ਨੂੰ ਕੰਨਣ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

'ਲੀਗਲ ਅਤੇ ਜਨਰਲ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ 12% ਲੋਕ ਖਿਡੌਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਘਰੇ ਫਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਖਿਡੌਲੇ 15 ਵੀਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ

19
20

Turn over ▶

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	
Candidate name		Candidate number	
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	1

Question number

Leave blank

ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੋ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਤੀਈਆਂ ਤੇ ਖਿੱਚੇ ਕਮਰ ਤੇ ਠੀਕ ਦੀ ਕਮੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੇ ਵਧਾਅ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਿਰ ਕਰ ਕੇ ਤਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਰਿਲੀਫ ਹੋਣ ਲਈ ਸਰਾਬ ਪੀਣੀ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਾਬ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। 60% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਈਕ ਮੈਂਡ ਤੇ ਸਰਾਬ ਹੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੀਣ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਨਾਲ ਉਡੀਕਦੇ ਤਾਂ।

$$A02 = 14$$

$$A03 = 5$$

$$= \frac{19}{20}$$

ਸੈਕਸ਼ਨ - 3

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੋ ਟੋਪਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋ ਅਣ-ਸਾਹਿਤਕ ਹਨ। ਹਰ ਟੋਪਿਕ ਬਾਰੇ ਦੋ ਦੋ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

Literary Topics

Topic 1

ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ
(The British – Panjabi Short story)

Question 3

EITHER (a) ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

OR (b) ਜੋ ਵੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਰਤਾਨਵੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਮੇਤ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

Topic 2

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(The Panjabi Novel)

Question 4

EITHER (a) ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

OR (b) ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੁਣ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਉੱਤਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

Turn over ►

Non-Literary Topics

Topic 1

**1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਐਨ
(Socio-Economic Study of the Panjab (India) Since 1947)**

Question 5

EITHER (a) 'ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਤੇ ਉੱਤਰ ਆਇਆ ਹੈ'। ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਇਸ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

OR (b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਘਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ?

(30 marks)

Topic 2

**ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ
(The Panjabi Community in India and Abroad)**

Question 6

EITHER (a) ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤਹਿ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋਗੇ?

(30 marks)

OR (b) 'ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੋਨੋਂ ਡੱਟ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ'। ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

Turn over ►

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	
Candidate name		Candidate number	
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	2

Question number

4(a) The Panjabi Novel.

ਜੇ ਈ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਖਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

ਮੈਂ ਮਤਰਈ ਆਂ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਲੇਖਕ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੇ ਦੋ ਖਾਤਰ 'ਦਿਆਲੀ' ਤੇ 'ਮਦਨ' ਥਾਰੇ ਲਿਖਾਂਗੀ।

ਦਿਆਲੀ ਦਾ ਖਾਤਰ ਇਸ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿਆਲੀ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਹੁਤ ਕੁਪੱਤਾ ਤੇ ਲੜਾਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਖਦੀ ਹੈ ਫਸ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਈ ਉਸਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਬੇਲੋਚ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਵੱਡੇ ਡੋਟੇ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਆਲੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਫਾਹ ਨਹੀਂ।

ਦਿਆਲੀ ਮਦਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਦਨ ਦੀ ਮਤਰਈ ਆਂ ਤੇ ਮਦਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਦਨ ਨੂੰ ਬਹਾਨੀ ਬਹਾਨੀ ਕੱਟਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਮਦਨ ਨੂੰ ਖਾਣ ਪਹਿਨਣ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਦਿਆਲੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਜੀਤਾ ਹੈ।

ਦਿਆਲੀ ਇੱਕ ਪਖੰਡੀ ਆਂਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵੇਸ ਤੋਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਭਾਰ ਵੈ ਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਤ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਦਿਆਲੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਹੁਤ ਬੀਜਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਵੈਖ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੌਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਈ ਉਹ ਦੁੱਖ ਤੇ ਵੈਖ ਭਾਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

number

Leav
blank

ਦਿਆਲੀ ਇੱਕ ਬੇਮਸ਼ੁਰ ਤੇ ਬੇਮਵਰ ਘੋੜਾ ਹੈ। ਉਹ ਘੋੜਾ
ਜੋ ਠੰਡੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੀ ਤੇ ਖੜਕ ਤੀਰੀ ਹੈ। ਜਦ ਤੋਂ ਉਹ ਦੇ
ਖੁਦਮਾਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਘੋੜਾ ਠੀਕ ਹੈ।
ਦਿਆਲੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਦਿਲਮਾਨ ਦੀ ਟੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ
ਦੀ ਚੰਗੀ ਦਿਲਮਾਨ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲਾ ਚੁੱਕਾ ਵੱਡਾ ਟੀ
ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਦੁਸ਼ਮਣ ਪਾਤਰ ਜਿਸਦਾ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਚਾਰੇ ਤੁਸੀਂ
ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣੀ, ਉਹ ਤੋਂ ਮਦਨ। ਮਦਨ ਦਿਲ ਨਾਦਰ
ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਮਦਨ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਘੋੜਾ ਠੀਕ ਹੈ।
ਉਹ ਘੋੜਾ ਜੋ ਮਿਸ਼ਰਵਸਾਠ ਮੰਗਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਦਨ ਮਿੱਠੇ ਸੁੱਕਾ ਦਾ
ਰਸਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਖੰਡਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਦਿਆਲੀ ਗੱਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਘੋੜਾ ਘੁੰਮ ਸਕਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂ
ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਂ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸ ਦੀ ਦਿੱਤਾ ਕਰਦਾ
ਹੈ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਆਲੀ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਕਦਾ। ਮਦਨ
ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੁੱਕਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪੜ੍ਹੇ
ਇੱਕ ਘੋੜਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵੱਲ ਤੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੈ।
ਖਜ਼ਾਨੇ ਪੂਰਾ ਸਿੱਖ ਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ
ਕੱਪਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਦਰੀਅਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ ਕਰ ਕਰੀ ਕੇਸਰੇ
ਹਨ। ਮਦਨ ਉਸਨੂੰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ।
ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕੱਪਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਦਿਆਲੀ ਕਰ ਕਰੀ ਤਿਆਰ
ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਦਨ ਨਾਲੋਂ ਮਿੱਠੇ ਦਿਆਲੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਿੱਦ
ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਦਦੇ ਦੀ ਗੁੱਲਾ ਕੱਪਦਾ ਹੈ। ਘੋੜਾ
ਦੇ ਚਾਰ ਕਰ ਉਹ ਦਿਆਲੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿੱਕੇ ਕੰਮਦ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ ਕਰਿ ਕੇ ਚੁੱਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਚੜ੍ਹੀ
ਜੋ ਤੇਜ਼ ਮਦਨ ਹੈ।

A03 (Knowledge and grammar) = ~~10/10~~ $\frac{15}{20}$

A02 (Reaction and Response) = 10/10

$\frac{25}{30}$

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	
Candidate name		Candidate number	
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	3

Question number

Leave blank

(a) Non-Literary Topics

ਫ਼ਾਹਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਾਂਗੋ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਸੁਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋ?

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਾਂਗੋ ਸਾਡੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੁਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਰ ਇਹ ਫ਼ਾਹਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਉਹੀ ਹੀ ਸੁਝਾਉਣ ਹੈ।
ਇਹ ਹੈ ਕਈ ਵਾਰ ਤੇ ਸੁਝਾਉਣ ਹੈ।

- ਸੱਚ ਕੱਢ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਠੀਕ ਹੋਈ ਹੈ। ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਵਾਲੀ ਹੋਰ ਸਾਂ ਖਾਧ ਵੀ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਵੱਲੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਉਣ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੱਚ ਕੱਢੇ ਹੋਰ ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੀ ਕੱਢੇ ਤੇ ਜੇ ਵੱਡੇ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਰ ਉਹ ਸਾਂ ਖਾਧ ਕੀ ਕੱਢੇ।

- ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਹ ਸਿਮਾਰ 'ਵੱਡੀ' ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਰ ਉਹ ਵੱਡੇ ਵੱਡਿਆਂ ਸਾਡੇ ਪਾਹੜਕ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪੈਂਦੇ ਹੋਰ।

- ਕਈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਿਆਹ ਕੀ ਕੱਢਾਉਣ ਕੱਢੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹੁੰਚੇ ਵੱਡੀ ਵੱਡੀ ਤੇ ਵੱਡੇ ਕੱਢੇ ਹੈ।

- ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਡਿਆਂ ਕੀ ਕੱਢੇ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਸੁਝਾਉਣ ਹੈ।

number

Leave blank

ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

• ਮੰਨ ਰੱਖੋ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤੀਰ ਸੀ।
ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤੇ ਵੱਡੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਵੱਡੇ
ਸਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਕਰਕੇ ਤੇ
ਤੁਸੀਂ ਸਨ।

• ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਡਿਆਂ ਵੱਡੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤੀਰ ਸੀ
ਪਰ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਸਨ ਮਾਪੇ ਸਨ ਪਿਤਾ ਤੇ ਮਾਂ ਵੱਡੇ
ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਕਰਦੇ ਕਈ ਸਮੇਂ ਸੀ। ਉਹ ਮਾਪੇ
ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦਿਲੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।

• ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਵੱਡੇ ਉਮਰ ਤੇ ਮਾਪੇ ਉਮਰ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਸਨ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਈ ਸਮੇਂ ਇਹ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗੀ।

• ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਵੱਡਿਆਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਕੇ
ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਉਮਰ ਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੇਂ ਤੇ
ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ।

• ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ
ਕਈ ਵਾਰ ਸਨ।

• ਵੱਡਿਆਂ ਤੇ ਮਾਪੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ
ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ
ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਨ।

• ਦਿਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ
ਸਨ।

• ਕਈ ਵਾਰ 'ਕਈ' ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੇਂ
ਕਈ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਨ।

• ਮਾਪੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ
ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਨ।

• ਪੰਜਾਬ / ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ
ਉਮਰ ਦੀ ਵੱਡੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੇਂ ਸਨ। ਉਮਰ ਦੀ ਵੱਡੇ
ਕਈ ਵਾਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸਨ।

13
A02 = 10
A03 = 10
23/30

Surname	.....	Other Names	.....
Centre Number	.....	Candidate Number	.....
Candidate Signature	.....		

Leave blank

General Certificate of Education
Advanced Level Examination

PANJABI
Unit 2 Reading and Writing

SPECIMEN PAPERS

Time allowed: 3 hours

Instructions

- Use blue or black ink or black ball point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer **all** questions in Sections 1 and 2 and **two** questions from Section 3. Please note that in Section 3 you are not allowed to answer both questions on the same topic.
- Answer the questions in the spaces provided.
- Answer in **Panjabi**.
- Do all rough work in the answer book. Cross through any work you do not want marked.

Information

- The maximum mark for this paper is 100.
- The marks for questions are shown in brackets.
- You must **not** use a dictionary.
- If you need extra paper, use the Additional Answer Sheets.
- This unit is divided into three sections.

- Section 1 20 marks
- Section 2 20 marks
- Section 3 60 marks

Advice for Section 3

- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

For Examiner's Use			
Section	Mark	Section	Mark
1	12		
2	13		
3	36		
Total (Column 1)		61	
Total (Column 2)		—	
TOTAL			61
Examiner's Initials			DKT

ਸੈਕਸ਼ਨ - I

Question 1(a)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਹਰ ਉੱਤਰ ਪੂਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਰਾਜ !

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੇਮਸ ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ। ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਕੀ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ, ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੰਜਣ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵੱਧ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ 7 ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 2050 ਤੱਕ 25 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2030 - 40 ਤੱਕ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

Source: Adapted from Ranjit Weekly 29 November – 5 December 06 Vol. 4, No. 190

(i) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? 0
 ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ 7 ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। X (1 mark)

(ii) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਰਵਈਆ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ (ਕੋ) ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਰਵਈਆ ਬਦਲਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ। (2 marks)

Turn over ►

(iii) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ ਜਦੋਂ ਹਨ ?

ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ ਗਏ ਹਨ, ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ/ਇਨਕਲਾਬ, ਟੱਪ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕੀ, ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਹੈ। (2 marks)

(iv) ਵੋਲਫਰੈਂਗ ਕਿਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?

ਵੋਲਫਰੈਂਗ ਇਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਇਨ ਗਤ ਟੱਪ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਭੜਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁੜ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (2 marks)

(v) ਇਹ ਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਤੀਹ-ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ?

ਇਹ ਲੇਖ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਤੀਹ-ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 2050 ਤੱਕ 25 ਦਾ ਟੱਪ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇਗਾ। (2 marks)

(vi) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ ?

ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲ 2030-40 ਤੱਕ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਫੌਂਡ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। (1 mark)

Turn over for the next question

S. 10

Turn over ►

Question 1(b)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿਉ।

ਸੁੰਗੜਦਾ ਸੰਸਾਰ

ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਰਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਆਪਣੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੰਡਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੌਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Source: Adapted from: Ranjit Weekly Newspaper 13 – 19 December, 2006

Part 1

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਉੱਤਰ 'ਠੀਕ', ਗਲਤ'ਜਾਂ '?' ਵਾਲੇ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕ ਕਰ ਕੇ ਦਿਉ।

	ਗਲਤ	ਠੀਕ	?
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ			✓ X
ਮਾਹਿਰ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਸਕਦੇ ਹਨ	✓ X		
ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ	✓ X		
ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ		✓ X	
ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ		✓	✓

(5 marks)

Turn over ►

Part 2

ਹੇਠਾਂ ਪੰਜ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਵਾਰਤਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।

- (ੳ) ਲੋਕ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ
- (ਅ) ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ
- (ੲ) ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
- (ਸ) ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- (ਹ) ਲੰਦਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹੇਠਾਂ ਦਸ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਾਕ ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

- 1 ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
- 2 ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਣ
- 3 ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
- 4 ਆਪਣੇ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਵਸਦੇ ਹਨ
- 6 ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਣ
- 7 ਆਪਣੇ ਰੀਤਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
- 8 ਉਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
- 9 ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ
- 10 ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਢਿੱਲ ਦੇਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ

ੳ	10	X
ਅ	4	✓
ੲ	9	✓
ਸ	6	X
ਹ	5	✓

3

(5 marks)

Turn over ►

4
10

Section 2

Question 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਕਰੋ :

Brits don't worry about the effects of alcohol

As part of a health survey, Legal and General asked 4,500 adults to identify their key health and welfare concerns during the last three months. The findings from this research show that Britons are in denial over the impact that drinking too much has on their health.

According to Legal and General, just 12 per cent of adults have worried about the effects of drinking too much on their health in the last three months.

Despite alcohol-related deaths almost doubling in the last 15 years, men and women are more concerned about lack of exercise and sleep and too much stress. In many cases, people are not even prepared to admit that they are drinking too much. They felt that drinking is a very good way of relaxing after a busy day at work. They said that drinking helps them to forget and escape from stress and tension in life. More than 60% said that they look forward to drinking with their friends at the weekend.

Source: Adapted from: Coventry Telegraph (22/11/2006)

(20 marks)

ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਆਸਰ ਵਾਰੇ ਫਿਕਰ (ਨ ਕਰੋਨ) ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ✓

ਇੱਕ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ ਵਾਸਤੇ, ਲੀਗਲ ਅਤੇ ਜੈਨਰਲ ਨੇ 4,500 ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਆਪਣੇ ਖਾਸ
ਮਿਹਤ-ਮੰਦ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਵਾਰੇ, ਜਿਹੜੇ
x ਆਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਹੀਦਿਆਂ ਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ
ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ
ਬਰਤਾਨਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਆਸਰ ਵਾਰੇ
ਨਹੀਂ ਸਮਝ। x

13

20

Turn over ▶

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	20
Candidate name	.....	Candidate number	.....
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	1

Question number

2) ਲੀਗਲ ਅਤੇ ਜੈਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 12 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਾਬ ਪੀਨਾ (ਖੀਚ) ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਹੈ। -

ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਗਣਿਆਂ ਮੌਤਾਂ ਸਰਾਬ ਸਬੰਧੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕੀਂ ਥੋੜੀ ਕਮਰਤ ਅਤੇ (ਜੀਕੋ) ਨੀਦ 'ਤੇ ਟੈਨਸ਼ਨ ਟਾਰੇ ਫਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ, ਲੋਕੀਂ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਰਾਬ (ਖੀਚ) ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਾਬ ਪੀਨੀ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਲਿਖਾਉਣ ਨੂੰ। ਉਹ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਾਬ ਪੀਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਟੈਨਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮੈਂਜਿਸ਼ਟ ਹੋਈ। 60 (ਫੀਸਦੀ) ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਲੋਕੀਂ ਸਾਪੇ ਚੌਸਤਾ ਨਾਲ ਵੀਕਨੈਂਡ ਤੇ ਸਰਾਬ ਪੀਨੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

Leave blank
Part message communication

$$\begin{aligned}
 10^3 &= 10 \\
 10^2 &= 100 \\
 &= \text{[scribble]} \quad \text{[13/20]}
 \end{aligned}$$

ਸੈਕਸ਼ਨ - 3

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੋ ਟੋਪਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋ ਅਣ-ਸਾਹਿਤਕ ਹਨ। ਹਰ ਟੋਪਿਕ ਬਾਰੇ ਦੋ ਦੋ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

Literary Topics

Topic 1

ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ (The British – Panjabi Short story)

Question 3

EITHER (a) ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

OR (b) ਜੋ ਵੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਮੇਤ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

Topic 2

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (The Panjabi Novel)

Question 4

EITHER (a) ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

OR (b) ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੁਣ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਉੱਤਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

Turn over ►

Non-Literary Topics

Topic 1

1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਐਨ (Socio-Economic Study of the Panjab (India) Since 1947)

Question 5

EITHER (a) ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਤੇ ਉੱਤਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਇਸ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

OR (b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਘਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ?

(30 marks)

Topic 2

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ (The Panjabi Community in India and Abroad)

Question 6

EITHER (a) ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤਹਿ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋਗੇ?

(30 marks)

OR (b) 'ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦੋਨੋਂ ਡੱਟ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ'। ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

Turn over ►

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	01 - 01 - 11
Candidate name	.....	Candidate number	.....
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	2

Question number

3a)

ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

ਬਦਰੰਗ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਸਿਵਚਰਨ ਗਿੱਲ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਈ ਕਵੀਲਦਾਰਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਅੱਜ-ਕਲ ਦੀਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਖੇ, ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਮੈਂ 'ਬਦਰੰਗ' ਅਤੇ 'ਅਰਥ ਖੋ-ਅਰਥ' ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਾਂਗੀ।

ਬਦਰੰਗ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਸੁੰਡੇ ਦੇ ਥਾਰੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਮਾਈਕਲ ਸ਼ਰਮਾ ਹੈ। ਮਾਈਕਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਮਾਂ ਗੋਰੀ ਹੈ 'ਤੇ ਪਿਤਾ ਇੰਡੀਅਨ ਹੈ। ਮਾਈਕਲ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਕੈਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਹੈ 'ਤੇ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਜਿਲੀਅਨ ਹੈ।

ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ

Leave blank

ਇਹ ਆਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਖਬਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ
ਮੁੰਡੇ ਵਾਰੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ~~ਫੁੱਕੇ~~ ~~ਫੁੱਕੇ~~
ਫੁੱਕਰਿਆ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮੌਤ
ਜੋਈ ਸੀ, ਆਖਬਾਰ ਨੇ ਇਸਬਾਰ ਨਾਲ ਦਸਿਆ
ਹੈ ਕਿ ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ~~ਫੁੱਕੇ~~ ਮੁੰਡਿਆ ਨੇ ਇੱਕ
ਮਾਮੂਮ ਇੰਡੀਅਨ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਫਰੇ ਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ
ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸੀ।
ਇਹ ਇੱਕ ਟੁੱਟੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ~~(ਕਿਉਂਕਿ)~~
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆ ਲਈ।

ਪਰ ਆਰਥ ਬੇ-ਆਰਥ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ
ਬਲਈਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੈ। ਬਲਈਰ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ
ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਕੰਮਾਈ ਕਰਨ
ਲਈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੰਮਾਈ ਕਰਕੇ ਕੁਝ
ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ
ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਲੱਗ ਕੇ
ਇੰਗਲੈਂਡ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦੀ
ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਦਰੰਗ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਵਖਰੀ ਹੈ, ਤੇ
ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੇਖਕ ~~ਦਸਦਾ~~ ਦਸਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਆਮਾਂ ਲੋਕੇ ਬਲਈਰ ਇੰਗਲੈਂਡ
ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
ਵੀ ਬਦਰੰਗ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਵਖਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਹੈ, ~~ਕਿਉਂਕਿ~~ ਜਿਹੜੇ
ਇੰਗਲੈਂਡ ~~ਆਏ~~ ਆਏ ਸੀ ਕੰਮ ਕਰਨ,
ਪਰ ~~ਉਹ~~ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਰਾਂ ਕੁਝ ਚੰਗ ਗਏ।

ਆਰਥ ਬੇ-ਆਰਥ ਬਦਰੰਗ ਤੋਂ ਫਿਰ
ਵੀ ਵਖਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਤ ਨੂੰ ਬਲਈਰ
ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ~~ਖੁੱਬੀ~~ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ
ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਚਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਦਰੰਗ ਕਹਾਣੀ
ਵਿੱਚ ਪਟਨ ਸ਼ਰਮਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ।

ਦੋਵੇਂ ਕਿਹਾਣੀਆਂ ਇਕੋ ਜਹੀਆਂ ਹੀ ਹੈ,

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	~ - - - -
Candidate name	.. . . . .	Candidate number	- - - - -
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	3

Question number

Leave blank

ਕਿਉਂਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ
 ਮਾਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਕਰੇ। ਪੜ੍ਹਨ
 ਸ਼ਰਮਾ ਮਾਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਮਾਈਕਲ ਨੂੰ (ਬੱਚੇ) ਖੋਲ੍ਹਣ
 ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਣਾ ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਰਿਆ ਦੇ ਰੰਗ ਨਮਲ
 ਦੇ ਕਰਕੇ। ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚਿਆਂ
 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਮੀ ਸਭਿਅਕਤਾ ਨੂੰ ਗਵਾਂ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਬਦਰੀਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਕੁੰਦ ਮਾਰਥ
 ਬੇ-ਮਾਰਥ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ
 ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਦੇ (ਦਿਲ) ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ
 ਵੱਧ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਸਮਝ
 ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ਜੀਆਂ ਤੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਿਸੇ-ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀਆਂ
 ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ।

A02 = ~~10~~ 10
 (Reaction + Response)

A03 = ~~6~~ 6
 (Knowledge of Grammar)

16

 30

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	-	-	-	-
Candidate name	K. ...		Candidate number	-	-	-
Paper reference	UNIT 2			Sheet number	4	

Question number

Leave blank

4a) ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

‘ਮਤਰਈ ਮਾਂ’ ਇੱਕ (1) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਸ (2) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ (3) ਲਿਖਕ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਮਤਰਈ ਮਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ (4) ਪਾਤਰ ‘ਮਦਨ’ ਤੇ ‘ਇਕਮਾਲੀ’ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰੀਂਗੀ।

ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਮਦਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪਾਤਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਵਲ ਦੀ ਕਿਹਾਈ ਮਦਨ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਮਦਨ ਇੱਕ (5) ਮਨੁੱਖ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਮਦਨ ਇੱਕ ਸਿਹਤੀ (6) ਤੇ ਇਜ਼ਤਦਾਰ ਸੁੰਡਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਾਣੇ (7) ਮਤਰਈਆ ਦਾ ਭੈਰਾ। ਮਦਨ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਦਨ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕਾਮਯਾਬ ਹੈ। ਮਦਨ (8) ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ (9) ਸਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਾਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਲੈਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਟ ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਣੇ ਵੀ ਮਦਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਦਨ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ (10) ਦਾ ਪਿਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਮਦਨ

ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਬਣ ਜੰਦਾ ਹੈ।

ਮਦਨ ਸ਼ਾਪਣੀ ਮਤਰਈ ਮਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ
ਕਰਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਂ (ਕਿ) ਵੀ ਸ਼ਾਪਣੀ
ਮਤਰਈ ਮਾਂ ਦੀ ਕਰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਕੋ ਤੇ (ਕਿ)
ਕਰਦਾ ਸ਼ਾਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ (ਕਿ)। ਮਦਨ ਖਜ਼ਾਨਰੀ
(ਤੇ) ਜਮਨਾ ਦੀ ਵੀ ਜਤਿਕਾਰ ਬਹੁਤ (ਕਿ) ਕਰਦਾ
ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਿਜ਼ਾਨਰੀ ਮਦਨ ਦਾ (ਕਿ) ਵਿਆਹ
ਗੱਢ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਮਦਨ ਸ਼ਾਪਣੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ
ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ 'ਤੇ ਖਿਜ਼ਾਨਰੀ ਦੇ ਸ਼ਾਪਣੇ ਲੱਸ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਦਨ ਸ਼ਾਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ 'ਬਾਬੂ ਸਹਿਦਰ
ਸਿੰਘ' ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਕਿ) ਜਦੋਂ
ਬਾਬੂ ਸਹਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਤਿਕਾ ਸਮਾਂ ਜੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ
ਮਦਨ ਦੀ ਗਲਤ ਬਹੁਤ (ਕਿ) ਅਤੇ ਤਰਕ ਜੰਗ
ਜੀ। ਮਦਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਮਦਨ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਜੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ (ਕਿ) ਸ਼ਾਪਣੀ
ਦੁਖੀ ਟਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂਕਿ
(ਕਿ) ਉਹ ਸ਼ਾਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਲਈ ਤੌੜਾ ਗਹਿਣਾ
ਰਾਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਮਦਨ ਸ਼ਾਪਣੇ
ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਠੰਗੇ ਗਰੇਡ (ਖਰਬੰਦ) ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਦਾ (ਕਿ) ਹੈ।

ਇਕਮਾਲੀ ਮਦਨ ਦੀ ਮਤਰਈ ਮਾਂ ਹੈ
ਇਹ (ਕਿ) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ। ਇਹ (ਕਿ) ਇਕਮਾਲੀ
ਦੀ ਦੂਜੀ ਖਾਸ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਇਕਮਾਲੀ ਦਾ
ਸੁਭਾਅ ਬਹੁਤ ਜਿਕਮਾਦਾ (ਕਿ) ਗਰਮ ਹੈ। ਉਹ
ਸ਼ਾਪਣੇ ਮੰਡੇ ਜੀਤ ਲਈ ਸਾਰਾਂ ਕੁਝ ਕਰਦੀ
ਹੈ, ਪਰ ਮਦਨ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਦੀ
ਹੈ। ਇਕਮਾਲੀ ਜਦੋਂ (ਕਿ) ਵੇਲੇ ਮਦਨ ਨੂੰ

GCSE, GCE, VCE and GNVQ Examining Bodies

Examining body	AQA	Centre number	
Candidate name		Candidate number	
Paper reference	UNIT 2	Sheet number	5

Question number

Leave blank

ਕੁਝ ਦੀ ਗੱਲੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਦਨ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸਲਈ ਫਾਰੇ ਕਰਦੀ ਨਹੀਂ ਦਸਦਾ।

ਇਸਲਈ ਯਹ ਇੰਝੇ ਹੋਰ ਵੇਲੇ ਕਲੋਫ ਜੀ ਕਰਦੀ ਗੱਲੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਲੜਾਕੀ ਜਨਮੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ (ਆਪਣੀ) ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਪੱਕ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜਦੋਂ ਬਾਬੂ ਸਹਿਲਰ ਸਿੰਘ ਮਦਨ ਦੇ ਕਪੜੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ (ਆਪਣੀ) ਆਪਣੇ ਨਾਨਕਿਆ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਲਈ ਬਾਬੂ ਸਹਿਲਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਪੜੇ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਚਾਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੁੰਤੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਪੜੇ ਦਿਏ।

ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਤਕ ਕਿਹਾਈ ਇਠੇ ਵਰਤ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਤਕਾਂ ਇਕੋ ਇਹ ਕਿਹਾਈ ਆਪਣੀ ਰੋਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਨ ਖੁਨ ਹੀ ਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਤਕਾਂ ਕਰਕੇ। ਮਦਨ ਦੇ ਪਾਤਕ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਰ ਜਗਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

14
~~14~~
 20
 30

Unit 2

The assessment objectives will be allocated in the following way.

		% of A2	Marks
AO2	Response to written language	75	75
AO3	Knowledge of grammar	25	25
	TOTAL	100	100

The marks will be allocated in the following way.

	AO2	AO3
Section 1	20	
Section 2	15	5
Section 3	40	20

Section 1 – Notes for Answers

Question 1(a)

(a)(i) ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੋਣਗੇ / ਅਮੀਰ ਹੋਣਗੇ / ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋਣਗੇ ।

(1 mark)

(ii) ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ/ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਵਰ / ਜ਼ਿਆਦਾ ਉੱਨਤ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ । ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਮੰਨਣੀ ਪਵੇਗੀ ।
ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ / ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

(2 marks)

(iii) ਵਧ ਰਹੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ / ਵਧ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ
ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ / ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ
ਸਸਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ

Any two out of four (2 marks)

(iv) ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ / ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਵੱਢੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ
ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ / ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ
ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

(2 marks)

(v) ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ 7 ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।
ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ।
ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਅੱਜ ਤੋਂ 25 ਗੁਣਾ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ ।

(Two responses required) (2 marks)

(vi) ਅਮਰੀਕਾ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ।

(1 mark)

Question 1(b)**Part 1**

1	ਗਲਤ
2	ਠੀਕ
3	?
4	ਗਲਤ
5	ਠੀਕ

(5 marks)

Part 2

ੳ	8
ਅ	4
ੲ	9
ਸ	2
ਹ	5

(5 marks)

Total for Section 1 = 20 marks**Section 2****Question 2****Translation from English into Panjabi****ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਤੋਂ ਬੇਫਿਕਰ !**

‘ਲੀਗਲ ਤੇ ਜਨਰਲ’ ਦੁਆਰਾ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ 4,500 ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਬੁਰੇ ਅਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 12% ਬਾਲਗ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੇ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਅਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਨੰਬਰ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਕਸਰਤ ਤੇ ਨੀਂਦ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਤਾਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ ਦਿਨ ਭਰ ਦੀ ਕੰਮ ਦੀ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤਣਾਅ ਤੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਤੇ ਭੁੱਲਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 60% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨੂੰ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਉਡੀਕਦੇ ਹਨ।

(AO3, 5 marks, AO2, 15 marks) = 20 marks

For Section 2 the following criteria will be used for response to written language (AO2).

Response to Written Language (AO2)	
12-15	Very good understanding of the original and translated accurately in a language that has a wide range of vocabulary. Excellent spelling, punctuation and grammar.
8-11	Shows good understanding of the original and translated in a language that has a wide range of vocabulary. Accurate, with only a few minor errors in spelling, punctuation and grammar.
5-7	Shows satisfactory understanding of the original and translated in a language that has a limited range of vocabulary. Errors in spelling, punctuation and grammar are intrusive and affect comprehension.
2-4	Shows poor understanding of the original and translated in a language that has a very limited range of vocabulary. Errors in spelling, punctuation and grammar impede comprehension.
0-1	Little or nothing of merit.

For section 2 the following criteria will be used for knowledge of grammar (AO3).

Knowledge of Grammar (AO3)	
5	The grammatical structures in the specification are used accurately. There are a few errors and these are of a minor nature.
4	Grammar is sound. Tenses and agreements are reliable and errors occur only in the most difficult areas.
3	The grammatical structures are known but success in applying them is inconsistent, especially in less common structures.
2	Evidence of gaps in basic grammar. Common structures are not sound and some irregular verbs are suspect.
0-1	Errors are elementary and so numerous as to impede comprehension.

Total for Section 2 = 20 marks

Section 3

Only **two** questions/essays to be selected, **each** to be marked according to the following criteria.

Reaction/Response = 20 marks (AO2)
 Knowledge of Grammar = 10 marks (AO3)

Reaction/Response (AO2)	
16-20	Demonstrates a thorough knowledge and understanding of the topics/texts with a wide range of sources and evidence used. The answer is relevant and is wide-ranging in its treatment of the topics/texts/question. A good range of points evaluated with conclusions. Clear evidence of personal reaction, well illustrated/justified. Well balanced and coherent.
11-15	Demonstrates sound overall knowledge and understanding of the topics/texts. A good range of sources and guidance is used. The answer is generally relevant to the topic/question. Some attempt at evaluation and some personal reaction, not always convincingly justified. Clear structure and logical progression.
6-10	Demonstrates some knowledge and understanding of the topics/texts. Source material and evidence is not always well used. Some evaluation evident, but relies on received ideas with little personal opinions. Some attempts at structure. Ideas generally not well supported.
1-5	Demonstrates only limited knowledge and understanding of the topics/texts. Limited range of sources and evidence. Superficial examples. Little relevant reaction/opinion/evaluation, generally factual or descriptive, lacks structure and order.
0	The answer shows no relevance to the topic/texts/question. A zero source will automatically result in a zero score for the answer as a whole.

Knowledge of Grammar (AO3)	
9-10	The grammatical structures in the specification are used accurately. There are a few errors and these are of a minor nature.
7-8	Grammar is sound. Tenses and agreements are reliable and errors occur only in the most difficult areas.
5-6	The grammatical structures are known but success in applying them is inconsistent, especially in less common structures.
3-4	Evidence of gaps in basic grammar. Common structures are not sound and some irregular verbs are suspect.
0-2	Errors are elementary and so numerous as to impede comprehension

Notes for Answers

Question 3

- (a) This question tests candidate's knowledge and understanding of the text. Candidates should identify the text studied and its author clearly. Then they are expected to select any two stories, unpick the content, and compare it in detail. The answer should be in the form of a coherent essay.
- (b) Candidates are expected to identify the text and its author at the start of the answer. The choice of two stories needs to be made carefully to reflect the demands of the question. Then candidates need to compare the thinking and relationship between the older and younger generation as presented in the stories. The main issues regarding their thinking and relationships, whether they reflect similarities or differences, need to be highlighted and explained with examples.

Question 4

- (a) This question tests the candidates' knowledge and understanding of the text. The candidate should identify the novel and the main characters within it. The personality and mannerism of the main characters should be explored and explained in detail, linking them to their roles in the story. The personalities of the main characters should be explored with examples from the story.
- (b) This question tests the candidates' awareness, understanding and appreciation of the literary qualities of a novel. In the first part of the question candidates are expected to outline the qualities of a good novel that capture the readers' attention and force them to read on. Then the chosen text should be identified and discussed in detail with examples to show the extent to which these qualities are found.

Question 5

- (a) Candidates are expected to set the scene by explaining the background to the current situation of the Panjabi farmer. This should then be linked to the statement in the question. Then the reasons/problems behind the current position of the farmer should be explored and explained and why the situation is proving to be helpless for many. The answer should be based on facts such as:
- expensive loans;
  - high labour costs;
  - low selling prices of produce;
  - high irrigation costs;
  - expensive farm machinery and its upkeep;
  - damage to crops due to unpredictable and bad weather;
  - lack of financial support for subsistent farmers from the government etc.

- (b) Candidates are expected to give a personal response to the opening statement in the question. It is possible to disagree that the unemployment is rising fast among educated young men and women, but it should be backed up by factual evidence. However, it would not be acceptable to say that there is no unemployment. Then, the candidates should discuss and explain the steps to be taken by the government to reduce this increasing unemployment. The second part of the answer should offer detailed sensible advice to prevent being unemployed.

Question 6

- (a) First, the candidate should explain what is meant by 'arranging a marriage' in contemporary Panjabi society living abroad, particularly in Britain, and how it is becoming very difficult to arrange them. They are then expected to explain the reasons behind this problem. In the answer to the second part of the question, candidates should offer practical advice to resolve the problem.
- (b) First, candidates are expected to explain the statement in the question, recognising that it is a generalisation. Then they should examine and explore the statement in detail, in relation to the Panjabi people's temperament and general features of their personality. The answer should be in form of an informative essay, illustrated with examples.

Total for Section 3 = 30 marks x 2 = 60 marks

Total for Unit 2 = 100 marks

**PANJABI ADVANCED
UNIT 2 (New specification)
Commentary**

Candidate 1
Score: 85/100

Question 1 (a)

- (i) This is a correct and a good answer as it provides a clear and good interpretation of the title. One mark is awarded for the correct answer.
- (ii) This is a very good answer as it does not copy any information and shows full understanding of the text. The full two marks are awarded.
- (iii) 3 clear details are selected from the text, but only two are required for two marks.
- (iv) Again, the candidate's response reflects a full understanding of the question and responds using own language and vocabulary. It does not rely on copying any part of the text. Two marks are awarded.
- (v) The candidate has provided two details of evidence for the statement in the question. The full two marks are awarded.
- (vi) This is a good and correct answer as it answers the question clearly and directly. One mark is awarded.

In total, 10 marks out of 10 are awarded for question 1 (a).

Question 1 (b)

(Part 1) The first, second and fifth responses are correct and the third and fourth are incorrect. Three out of five marks are awarded. For this question, the text has to be read and understood very carefully as the statements in the question have only minor differences from the text.

(Part 2) This is a matching pairs exercise. The fourth response is incorrect and the other four are correct. 4 out of five marks are awarded.

7 marks out of 10 marks are awarded for section 1 (b).

Section 2
Question 2
English to Panjabi translation

Response to Written Language (AO2)

The candidate has been awarded 14 marks out of 15 for this section. The translated material shows very good understanding of the article and has been translated using a wide range of vocabulary. Spelling, punctuation and grammar are excellent.

Knowledge of Grammar (AO3)

Use of grammar is accurate. Tenses are used accurately throughout. Grammatical structures are known and are applied consistently and accurately. 5 marks out of 5 are awarded for this section.

In total, the candidate is awarded 19 marks out of 20 for the translation.

Section 3

Question 4(a)

This question tests the candidate's knowledge and understanding of the text. The candidate should identify the novel and the main characters within it. The personality and mannerisms of the main characters should be explored and explained in detail, linking them to their roles in the story. The personalities of the main characters should be explored and examples given from the story.

The candidate has identified the novel and its author. The two main characters from the novel have also been identified.

The candidate's response is well organised. The introduction is clear. The essay content is organised in paragraphs, but these are rather long and should have been split up further. There is progression and development, but a conclusion is not apparent.

The two characters' personality and mannerisms are explored in a number of points and illustrated with examples. The character of 'ਮਦਨ' is explained accurately as a positive character and 'ਦਿਆਲੀ' as a negative. The response demonstrates sound overall knowledge and understanding of the topics/texts. The answer is relevant and focused on the question. There is a good range of sources and guidance used. There is a clear evaluation of points discussed and personal reaction offered.

For 'Reaction and Response' (AO2), 16 marks are awarded out of 20.

Grammar is used accurately. There are virtually no spelling errors and a variety of sentences is used to express ideas clearly and coherently.

10 out of 10 marks are awarded for the 'Knowledge of Grammar' section (AO3).

In total, 26 marks out of 30 are awarded for the essay.

Question 6 (a)

This question is set on the non-literary topic -'The Panjabi Community in India and Abroad'.

First, the candidate should explain what is meant by 'arranging a marriage' in contemporary Panjabi society abroad, particularly in Britain, and how it is becoming very difficult to arrange them. The candidate should then explain the reasons behind this problem. In the answer to the second part of the question, the candidate should offer practical advice to resolve the problem.

The candidate has not clarified what she understands by arranging a marriage. The candidate's response is generally reasonably well organised. However, the response is expressed in bullet points and does not have the feel of an essay. A bullet point approach should be avoided in an essay. The introduction is clear. There is progression and development, but no clear conclusion is provided.

The essay content is relevant. The points made are focused. The points made are supported by examples. The personal reaction is incorporated into the response.

For 'Reaction and Response' (AO2), 13 marks are awarded out of 20.

Grammar is used accurately. There are virtually no spelling errors. Tenses and agreements are all correct. Grammatical structures are known and applied accurately throughout.

10 out of 10 marks are awarded for the 'Knowledge of Grammar' section (AO3).

In total, 23 marks out of 30 are awarded for this question.

Section	Marks
Section 1	17
Section 2	19
Section 3	26+23=49
Total	85

Candidate 2
Score: 61/100

Question 1 (a)

- (i) The answer is copied from the text except for one word 'ਜੱਗ'. No mark is awarded.
- (ii) There are two parts to the question and the candidate has only answered the first part. One out of two marks are awarded.
- (iii) 3 clear details are selected from the text, but only two are required for two marks.
- (iv) Again, the candidate's response reflects a full understanding of the question and responds using own language and vocabulary. It does not rely on copying any part of the text.
- (v) The candidate has provided two details of evidence for the statement in the question. The full two marks are awarded.
- (vi) This is a good and correct answer as it answers the question clearly and directly.

In total, 8 marks out of 10 are awarded for question 1 (a).

Question 1 (b)

- (Part 1) The first, second, third and fourth responses are incorrect. The fifth response is correct. One out of five marks is awarded. For this question, the text has to be read and understood very carefully as the statements in the question have only minor differences from the text.
- (Part 2) This is a matching pairs exercise. The first and fourth responses are incorrect and the other three are correct. 3 out of five marks are awarded.

4 marks out of 10 marks are awarded for section 1 (b).

Section 2
Question 2
English to Panjabi translation

Response to Written Language (AO2)

The candidate has been awarded 10 marks out of 15 for this section. The translated material shows good general understanding of the article and has been translated using a good range of vocabulary. There are a few minor errors and omissions in content and language.

Knowledge of Grammar (AO3)

Grammar is generally satisfactory. Tenses are used accurately in most cases. There are many errors in spelling and grammar, particularly syntax. Grammatical structures are known, but are applied inconsistently. 3 marks out of 5 are awarded for this section.

In total, the candidate is awarded 13 marks out of 20 for the translation.

Section 3

Question 3 (a)

This question is set on the British Panjabi short story text. The question asks the candidate to choose any two stories and compare their content in detail. The answer is expected to be in the form of a coherent essay.

The candidate has identified the text studied, the author and the chosen stories.

The text is 'ਬਦਰੰਗ' and the stories are 'ਬਦਰੰਗ' and 'ਅਰਥ ਬੇਅਰਥ'।

The candidate's response is generally reasonably well organised. The introduction is clear. The essay content is organised in paragraphs. There is progression and development, ending with a conclusion.

The essay content is weak. The points made on the topic content of the stories are very limited and descriptive. The points made are not supported by examples.

The response touches on pointing out similarities and differences in the topic content of the two stories, but only superficially. The personal reaction is minimal. The analysis is weak.

For 'Reaction and Response' (AO2), 10 marks are awarded out of 20.

The grammar is generally satisfactory. There are frequent spelling errors, although many are minor in nature. Tenses and agreements are generally sound

except in difficult areas. Grammatical structures are known but are not always applied consistently.

6 out of 10 marks are awarded for the 'Knowledge of Grammar' section (AO3).

In total, 16 marks out of 30 are awarded for this question.

Question 4(a)

This question tests the candidate's knowledge and understanding of the text. The candidate should identify the novel and the main characters within it. The personality and mannerisms of the main characters should be explored and explained in detail, linking them to their roles in the story. The personality of the main characters should be explored with examples given from the story.

The candidate has identified the novel and its author. The two main characters from the novel have also been identified.

The candidate's response is generally reasonably well organised. The introduction is clear. The essay content is organised in paragraphs. There is progression and development, ending with a conclusion.

The two characters' personality and mannerisms are explored in a number of points and illustrated with examples. The character of 'ਮਦਨ' is explored in more detail than 'ਦਿਆਲੀ'. The response demonstrates sound overall knowledge and understanding of the topics/texts. The answer is generally relevant to the question. There is a reasonable range of sources and guidance used. There is some attempt at evaluation and some personal reaction, but it is brief and just at the end.

For 'Reaction and Response' (AO2) 14 marks are awarded out of 20.

Grammar is generally satisfactory. There are frequent spelling errors, although many are minor in nature. Tenses and agreements are generally sound, except in difficult areas. The apostrophe is wrongly used throughout the essay. Grammatical structures are known but are not always applied consistently.

6 out of 10 marks are awarded for the 'Knowledge of Grammar' section (AO3).

In total, 20 marks out of 30 are awarded for the essay.

Section	Marks
Section 1	12
Section 2	13
Section 3	36
Total	61